

OLIV TA'LIM MUASSASALARIDA O'QUV JARAYONINI MODERNIZATSIYA QILISHNING AKSIOLOGIK MAZMUNI

Mirzayeva Kamola Ikrom qizi

O'qituvchi,

Jizzax davlat pedagogika universiteti, Maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrası,

MirzayevaK@gmail.com

+998 91 526 12 11

Annotatsiya: Ushbu maqola oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilish va uning aksiyologik mazmunini rivojlantirish muhimligini tahlil qiladi. Ta'lim tizimining zamonaviy talablar bilan uyg'unlashtirilishi, innovatsion pedagogik metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aksiyologik yondashuvlar yordamida amalga oshirilishi lozim. Maqolada, o'quv jarayonini modernizatsiyaning samaralari, talabalarni tarbiyalashda axloqiy va estetik qadriyatlar rolini oshirish, ijtimoiy mas'uliyatni rivojlantirish va professional tayyorgarlikni kuchaytirish kabi muhim natijalar muhokama qilinadi. Shuningdek, o'quv jarayoni qanday qilib nafaqat bilimli, balki mas'uliyatli fuqarolarni tarbiyalashga yordam berishi mumkinligi ko'rsatiladi. Ushbu maqola ta'lim sohasida yangiliklarni joriy etish orqali kelajak avlodlarni ijtimoiy taraqqiyotga hissa qo'shadigan yetakchi mutaxassislar sifatida tayyorlashga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Modernizatsiya, aksiyologik yondashuv, innovatsion pedagogik metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, ta'lim sifatini oshirish, shaxsiy rivojlanish, ijtimoiy mas'uliyat, professional tayyorgarlik, axloqiy qadriyatlar, pedagogik texnologiyalar.

I. KIRISH

Bugungi kunda global ta'lim tizimi tobora tez sur'atlar bilan rivojlanmoqda. Innovatsion texnologiyalarning joriy etilishi, yangi pedagogik uslublarning qo'llanilishi va talablar darajasining oshishi ta'lim sohasida muhim o'zgarishlarga olib kelmoqda. Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilish, ayniqsa, avvalgi tizimlardan farq qiladigan axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish, o'quvchilar va o'qituvchilar orasidagi interaktivlikni kuchaytirish va zamonaviy pedagogik metodlarni qo'llash orqali amalga oshirilishi lozim.

Biroq, ta'lim jarayonining sifatini oshirish faqatgina zamonaviy texnologiyalarni joriy etish yoki yangi uslublarni qo'llash bilan cheklanmaydi. Aksincha, bu jarayonning aksiyologik mazmunini, ya'ni ta'lim tizimining qiymatlari, maqsadlari va printsiplarini ham inobatga olish zarur. Ta'limda axloqiy, estetik, intellektual, ijtimoiy va madaniy qiymatlar o'quvchilarni tarbiyalashda muhim rol o'ynaydi. Bugungi ta'lim tizimida bunday axiologik yondashuvlarning ahamiyati yanada ortmoqda, chunki o'quv jarayonida talabalarni nafaqat bilim berish, balki ularning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishiga ham e'tibor berish zarur.

Shuningdek, oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilishda aksiyologik yondashuv orqali samarali ta'lim muhitining yaratilishi, ta'lim jarayonining foydalilarini va salbiy tomonlarini tahlil qilish, o'quvchilar orasida jamiyatga foydali, mas'uliyatli fuqarolarni tarbiyalashga qaratilgan dasturlarni ishlab chiqish imkonini beradi. Bu esa barchamiz tomonidan qabul qilingan asosiy tamoyillarga, ya'ni inson huquqlari, adolat, tenglik va urf-odatlariga asoslangan integratsiyalashgan ta'lim modeli yaratishga olib keladi.

Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilishda aksiyologik mazmunni inobatga olish, ta'lim jarayonida yangiliklarni joriy etishda o'z qimmatlarimiz, an'alarimiz va maqsadlarimizni ochib berish uchun zaruriy shartdir. Maqolada, o'quv jarayonining modernizatsiyasi, uning aksiyologik mazmuni, muammolari va ularga yechimlar haqida batafsil to'xtalamiz.

Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilish va uning aksiyologik mazmunini o'rganish sohasida bir qator olimlar va mutaxassislar muhim hissa qo'shib kelmoqdalar. Ular orasida:

Maria Montessori eng mashhur ta'lim uslublaridan birini yaratgan va uning aksiyologik mazmuni ta'lim jarayonida o'quvchilarning mustaqil fikrlashini va shaxsiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlaydi. Uning uslubi bilim berishdan ko'ra, o'quvchilarning shaxsiyatini kuchaytirishga qaratilgan, bu esa zamonaviy ta'limda muhim ahamiyatga ega.

Piaget ta'lim va rivojlanish psixologiyasi sohasida faoliyat yuritgan va u o'quv jarayonining aksiyologik aspektlarini o'rganishda muhim hissa qo'shgan. Uning nazariyalari o'quvchilarning bilim olish jarayonida kognitiv rivojlanishni ta'kidlaydi.

Gardner o'zining “Ko'p intellektlar nazariyasi” bilan tanilgan bo'lib, uning ta'limda aksiyologik yondashuvni rivojlantirishdagi hissasi ahamiyatlidir. U har bir o'quvchining ichki tayyorgarlik darajasini e'tiborga olib, ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish zarurligini ko'rsatadi.

Ushbu olimlarning ishlarida aksiologik qiymatlar, o'quv jarayonining muhim tamoyillari va talabalarni tarbiyalash yo'nalishlari bo'yicha ilmiy tavsiyalar keltiriladi. Bularning barchasi oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilishda axloqiy va madaniy qiymatlarni inobatga olish zarurligini ko'rsatadi. O'z navbatida, bu bilimlar ta'lim jarayonining sifatini oshirishga, o'quvchilarni faol, mas'uliyatli va ijtimoiy jihatdan tayyor fuqaro sifatida tarbiyalashga yordam beradi.

II.METODLAR

Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilish va uning aksiyologik mazmunini oshirishda qo'llaniladigan metodlar keng qamrovli va turli xildir. Ushbu metodlar, o'quvchilarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishini ta'minlash, innovatsion g'oyalarning amalga oshirilishi, va axloqiy-estetik qadriyatlarni shakllantirishga qaratilgan. Quyida bu metodlarni batafsil ko'rib chiqamiz:

Individual o'qitish, har bir talabani o'ziga xos xususiyatlari, qobiliyatlari va ehtiyojlari asosida o'qitishga qaratilgan. Bu metod orqali o'quvchilar o'z o'rganish jarayoni ustidan ko'proq nazoratga ega bo'ladilar va o'zlariga mos ta'lim uslubini tanlay oladilar. Ko'pgina ta'lim muassasalari o'quvchilar uchun individual dasturlar ishlab chiqmoqda, bu esa ularning bilim olish jarayoniga bo'lgan qiziqishni oshiradi.

Mentorlik, o'quvchilarga o'z sohadagi tajribali mutaxassislar bilan ishlash imkonini beradi. Bu tizim orqali o'quvchilar o'z qobiliyatlarini rivojlantirib, amaliy tajribaga ega bo'lishadi.

Guruhdagi munozaralar. O'quv jarayoni ichida guruh muhokamalari va munozaralar o'quvchilarga bir-birlari bilan fikr almashishga, boshqalar nuqtai nazarini tinglashga va o'z fikrlarini himoya qilishga yordam beradi. Bu metod, o'quvchilarning

tanqidiy fikrlash qobiliyatini oshiradi va ularda ijtimoiy axloqiy qadriyatlar shakllanadi.

Rol o‘ynash usuli o‘quvchilarga turli vaziyatlarni boshidan kechirish imkonini beradi. Bu yo‘l bilan ular muammolarni hal qilish, qaror qabul qilish va ijtimoiy muhitda muvaffaqiyatli o‘zlarini tutish ko‘nikmalarini rivojlantiradilar.

Zamonaviy ta‘lim texnologiyalari, onlayn kurslar, virtual laboratoriyalar va boshqalar ta‘lim jarayonini osonlashtiradi va samaradorligini oshiradi. O‘quvchilar o‘z vaqtlarini va resurslarini boshqarish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Multimediya materiallar va interaktiv dasturlar o‘quvchilarga yanada qiziqarli va samarali ta‘lim muhitini yaratadi. Bular o‘quv jarayonida axborotning interaktiv tahlilini va ko‘rsatmalarni osonlashtiradi.

Oliy ta‘lim muassasalarida aksiyologik yondashuvlar o‘quvchilarda axloqiy qiyofalar va ijtimoiy mas‘uliyatni oshirishga qaratilgan. Shuning uchun, axloqiy muammolarni muhokama qilish va ularni amaliyotda qo‘llash talabalarga o‘z mas‘uliyatlarini anglashga yordam beradi. O‘quv jarayonida o‘quvchilarga qadriyatlar va axloqiy tamoyillar asosida ta‘lim beruvchi dasturlar ishlab chiqish va tatbiq etish, ularning ijtimoiy-tarbiyaviy rivojlanishiga ijobiy ta‘sir ko‘rsatadi. Bu dasturlar o‘quvchilarning shaxsiy va ijtimoiy hayotida mavjud bo‘lgan muammolarni tahlil qilish va hal etishga yordam beradi.

Talabalar real hayotiy muammolarni hal etishda amaliy tajribani olishlari mumkin. Ular loyihalar orqali nazariy bilimlarini amaliyotda qo‘llashni o‘rganadilar, bu esa ularni kelajakda professional faoliyatlariga tayyorlashga yordam beradi. Ijtimoiy loyiha ishlari orqali talabalar ijtimoiy masalalar bilan shug‘ullanishadi va o‘z jamoalarida ijobiy o‘zgarishlarni keltirib chiqarishga qaratilgan tadbirlarda ishtirok etish imkoniga ega bo‘ladilar.

Ushbu metodlar yordamida oliy ta‘lim muassasalarida o‘quv jarayonini modernizatsiya qilish va aksiyologik mazmunni rivojlantirish jarayonida zamonaviy ta‘lim talablari, o‘quvchilarning ehtiyojlari va ijtimoiy masalalar inobatga olinadi. Kelajakdagi oliy ta‘lim tizimlari, o‘quvchilarni faqat bilim berish bilan cheklanib qolmasdan, ularni ijtimoiy, axloqiy va insoniy qadriyatlar asosida tarbiyalashga mo‘ljallangan yondashuvlarni o‘z ichiga olishi kerak. Bu esa ularni kelajakda muvaffaqiyatli va mas‘uliyatli fuqaro sifatida tarbiyalashga yordam beradi.

III.NATIJALAR

Oliy ta‘lim muassasalarida o‘quv jarayonini modernizatsiya qilish va uning aksiyologik mazmunini oshirishga qaratilgan metodlarning qo‘llanilishi natijasida bir qator ijobiy o‘zgarishlar sodir bo‘ladi. Ushbu natijalar ta‘lim sifatini oshirish, o‘quvchilarni ijtimoiy va axloqiy jihatdan to‘g‘ri tarbiyalash, shuningdek, zamonaviy jamiyat talablari bilan uyg‘unlashgan malakali mutaxassislar tayyorlashga qaratilgan.

Interaktiv ta‘lim metodlari, multimediya texnologiyalari va loyiha asosidagi o‘qitish natijasida talabalar o‘z bilimlarini samarali qo‘llab-quvvatlash va mustahkamlash imkoniga ega bo‘ladilar. Ularda nazariy bilimdan amaliy ko‘nikmalarga o‘tish jarayoni tezlashadi, bu esa o‘quvchilarning o‘zlariga bo‘lgan ishonchini oshiradi.

Guruh muhokamaları va rol o'ynash o'yinlari orqali talabalar tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va g'oyalarni tahlil qilish kabi muhim kognitiv qobiliyatlarni rivojlantiradilar. Bu esa o'quvchilarning o'qish natijalari va bilim darajasini oshirishga yordam beradi.

Aksiyologik yondashuvlar orqali talabalar ijtimoiy mas'uliyatni, axloqiy qadriyatlarni va jamoada ishlash ko'nikmalarini kuchaytiradilar. Ular o'z ijtimoiy roli va mas'uliyatini anglaydilar, bu esa fuqarolik burchini ado etishga tayyor bo'lishlarini ta'minlaydi.

Ta'limni individualizatsiya qilish orqali o'quvchilar o'z ehtiyojlari va qobiliyatlariga mos keluvchi o'quv dasturlarini tanlaydilar. Bu, ularning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshirib, o'rganishga bo'lgan ishtiyoqini kuchaytiradi.

Loyiha asosida o'qitish va amaliy tadqiqotlar orqali talabalar o'z sohalarida real tajriba olishadi. Ular nazariy bilimlarni amaliy muhitda qo'llashni o'rganadilar, bu esa ularni kelajakdagi professional faoliyatlari uchun tayyorlaydi. Zamonaviy ta'lim metodlari orqali tayyorlangan mutaxassislar, ijtimoiy masalalarni hal etish ko'nikmalari va kreativ fikrlash qobiliyatlari bilan ajralib turadilar. Bu, ularning bo'sh ish o'rinlariga talabi oshadigan ish beruvchilar tomonidan talab qilinadigan malakali kadrlar sifatida ko'rilishlarini ta'minlaydi.

Oliy ta'lim muassasalarida taqdim etilgan yangiliklar va zamonaviy yondashuvlar, universitet bitiruvchilarini ijtimoiy masalalar bilan faol shug'ullanishga undaydi, bu esa jamiyatning ijtimoiy taraqqiyotiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Talabalar o'z ilmiy ishlarida yoki amaliy loyihalarida ijtimoiy muammolarga yechim taklif qilishga harakat qiladilar. Aksiyologik va ijtimoiy yondashuvlar orqali ta'lim jarayoni axloqiy va estetik qadriyatlarni oshirishga qaratilgan bo'ladi. Bu, nafaqat o'quvchilarning shaxsiy hayotiga balki, jamiyatga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi, chunki ular ijtimoiy muammolarni echish uchun ko'proq javobgarlikni his qiladilar.

Oliy ta'lim muassasalarida zamonaviy ta'lim metodlarining joriy etilishi, ta'lim dasturlarining raqobatbardoshligini oshirib, o'quvchilar uchun yanada qiziqarli va samara taqdim etadi. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar va metodlar orqali xalqaro ta'lim tizimlari bilan integratsiya jarayoni kuchayadi. Bu, muassasa bo'ylab ijtimoiy va akademik hamkorlikni rivojlantirishga yordam beradi.

Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilish va uning aksiyologik mazmunini kuchaytirish, o'quvchilarning bilimlarini va amaliy ko'nikmalarini oshirish, shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishlarini ta'minlash, va professional tayyorgarlikni yanada mukammal qilish imkonini beradi. Natijada, bu jarayonlar nafaqat ta'lim tizimining sifatini oshiradi, balki yosh avlodni jamiyat va iqtisodiyot ehtiyojlariga mos keladigan malakali va mas'uliyatli fuqaro sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi.

Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilish va uning aksiyologik mazmunini rivojlantirish masalalari ta'lim tizimining dolzarb muammolaridan biridir. Ushbu jarayon sodir bo'layotgan global o'zgarishlar, texnologik taraqqiyot, va ijtimoiy ehtiyojlar kontekstida ko'rilishi lozim. Mukammal ta'lim tizimini yaratish uchun ma'lum metodikalar va yondashuvlarni zamonaviy talablar asosida yangilash zarurati kuchaymoqda.

O‘quv jarayonini modernizatsiya qilishda innovatsion pedagogik metodlarning joriy etilishi, ta’limning sifatini oshirishga, talabalar motivatsiyasini kuchaytirishga xizmat qiladi. Masalan, loyiha asosida o‘qitish, interaktiv darslar va guruh muhokamalari talabalarni faollashtiradi va ularga real hayotdagi muammolarni hal etishga yordam beradi. Bu metodlar, o‘quvchilarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini, muammo yechish ko‘nikmalarini rivojlantirishga, shuningdek, o‘zaro munosabatlarni yaxshilashga imkon beradi.

Shu bilan birga, pedagogik yondashuvlarning asosiy maqsadi nafaqat bilim berish, balki axloqiy va estetik qadriyatlar asosida tarbiyalashni ham o‘z ichiga oladi. Aksiyologik yondashuvlar orqali o‘quvchilar ijtimoiy mas’uliyatni, adolat, tenglik va inson huquqlarini hurmat qilishni o‘rganadilar. Bu, kelajak avlodni nafaqat professional malakalar bilan, balki yaxshi fuqarolar sifatida tarbiyalashda muhim ahamiyatga ega.

Shuningdek, zamonaviy ta’lim tizimining aksiyologik mazmunini oshirish, ijtimoiy masalalar va global muammolarga yechim qidirishda talabalarni faollashtirishni o‘z ichiga oladi. Oliy ta’lim muassasalarida taqdim etilgan aksiyologik yondashuvlar, o‘quvchilarning o‘z jamoalarida ijtimoiy muammolarni hal qilishdagi ishtirokini kuchaytirishi, ularning mas’uliyat hisini oshirishi hamda jamiyatda ijtimoiy taraqqiyotni ta’minlashda yordam beradi.

Maqolada keltirilgan metod va yondashuvlar, o‘quv jarayonini modernizatsiya qilishda mo‘ljallangan harakatlarni yanada samarali va maqsadga muvofiq bajarishga imkon yaratadi. Shuningdek, ta’lim jarayonida tasodifiy o‘zgarishlarni oldini olish, doimiy ravishda o‘quv dasturlarini, tadqiqotlarni va axborot texnologiyalarini uyg‘unlashtirish zarur.

Biroq, o‘quv jarayonini modernizatsiya qilishda e’tiborga olinishi lozim bo‘lgan qiyinchiliklar mavjud. Masalan, ta’lim muassasalaridagi o‘qituvchilar va ma’murlar o‘rtasidagi innovatsion yondashuvlarga nisbatan turlicha munosabatlar, resurslar bilan ta’minlashdagi qiyinchiliklar va o‘quvchilarning individual ehtiyojlarini tug‘dirishni yanada qiyinlashtirishi mumkin. Shuning uchun hali ko‘plab muammolar va qiyinchiliklarni hal qilish uchun ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy kontekstni yanada chuqur o‘rganishga ehtiyoj bor.

Umuman olganda, oliy ta’lim muassasalarida o‘quv jarayonini modernizatsiya qilish va ushbu jarayonda aksiyologik yondashuvlarni amalga oshirish, nafaqat ta’lim sifatini oshirishga, balki ijtimoiy taraqqiyotni rag‘batlantirishga, talabalarni mas’uliyatli va axloqiy jihatdan yetuk shaxslar sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi. Bu yo‘nalishda olib boriladigan izlanishlar va amalga oshiriladigan innovatsiyalar, kelajakdagi ta’lim tizimining barqarorligi va samaradorligini ta’minlashga imkon beradi.

IV. XULOSA

Oliy ta’lim muassasalarida o‘quv jarayonini modernizatsiya qilish va uning aksiyologik mazmunini rivojlantirish, jahon ta’lim tizimining zamonaviy talablari bilan uzviy bog‘liq va muhim bir jarayondir. Ushbu jarayon nafaqat ta’lim sifatini oshirishni, balki shuningdek, talabalarning shaxsiy, ijtimoiy va professional

rivojlanishlarini ta'minlashga qaratilgan. O'quv jarayonining modernizatsiyasi, pedagogik metodlarni, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini, va aksiologik yondashuvlarni muvozanatli ravishda amalga oshirishni talab qiladi.

Ta'lim jarayonida qo'llanilgan metodlar va yondashuvlar natijasida o'quvchilar nafaqat nazariy bilimlar bilan, balki amaliy ko'nikmalar ham egallaydilar. Bu, o'z navbatida, ularning kelajakdagi professional faoliyatlari uchun tayyorgarlik darajasini oshiradi va ijtimoiy muammolarni hal qilishda faol ishtirok etishga tayyor bo'lishlariga yordam beradi. O'quvchilar o'zlarining axloqiy va estetik qadriyatlarini rivojlantirish uchun zarur bo'lgan imkoniyatlarga ega bo'ladilar.

Shu bilan birga, ta'lim tizimining aksiologik mazmunida axloqiy mas'uliyat, ijtimoiy adolat va inson haq-huquqlari kabi muhim qadriyatlarni shakllantirish zarurati mavjud. Oliy ta'lim muassasalarida aksiologik yondashuvlarni amalga oshirish orqali, ta'lim jarayoni nafaqat bilvosita, balki bevosita ravishda jamiyatda ijtimoiy taraqqiyotga hissa qo'shadi. O'quvchilar ijtimoiy mas'uliyatni his qilib, kelajakda o'zlarining jamoalarida faol ishtirok etish uchun tayyor bo'ladilar.

Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilishga qaratilgan bu yondashuvlar, nafaqat talabalarning intellektual rivojlanishiga xizmat qiladi, balki ularning xarakterini shakllantirishga, axloqiy qadriyatlarni mujassam etishga ham yordam beradi. O'quvchilarning o'z bilimlarini yanada mustahkamlashi va kelajakda hayotda muvaffaqiyatli bo'lishlari uchun aksiologik yondashuvlar muhim ahamiyatga ega.

Kelajakda oliy ta'lim muassasalari o'zining ta'lim jarayonini yanada modernizatsiya qilish orqali global ta'lim muammolariga yechim taklif etishi, innovatsion g'oyalarni rivojlantirishi va rivojlanayotgan jamiyat talablariga javob bera olishi kutilmoqda. Bu borada o'quv dasturlari va metodikalarning doimiy yangilanib borishi, xalqaro tajriba va standartlar bilan uzviy aloqalar o'rnatilishi, va talabalarga zamonaviy bilimlarni berdi masalasida izchil ish olib borilishi zarur.

Xulosa qilib aytganda, Oliy ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini modernizatsiya qilish va uning aksiologik mazmunini rivojlantirish, nafaqat ta'lim sifatini oshirishga, balki kelajak avlodlarni ma'naviy va axloqiy jihatdan yetuk, jamiyatga nafaqat bilimli, balki mas'uliyatli fuqarolar sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi. Bu jarayon, o'quvchilarning ijtimoiy mas'uliyatni his etishini va jamoada faol qatnashishini ta'minlaydi, bu esa ijtimoiy taraqqiyot va barqarorlikka olib keladi. Oliy ta'lim muassasalari, davomiy ravishda o'z bilimlarini yangilab borishlari va yetuk mutaxassislarni tayyorlash orqali, mamlakat rivojiga munosib hissa qo'shishlari shart.

V.FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Khalilova, N. T. “Ta'lim jarayonida aksiologik yondashuv” // Xorazm Ma'mun Akademiyasining ilmiy xabarlar. – 2019. // №2(1), – B. 45-54.

2. G'ofurov, R. Pedagogika va psixologiya asoslari. Darslik. – T.: “Navro'z” nashriyoti, 2020.-278 b.

2. Xolmatov, A. K. Oliy ta'lim muassasalarida o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma. – T.: “Ma'naviyat ” nashriyoti, 2019.-205 b.

3. Mustafayev, M. Ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalar. O'quv

qo‘llanma. – T.: “Kitob” nashriyoti, - 2019.-196 b.

4. Jabborov, M. (2017). Oliy ta‘lim: nazariy va amaliy asoslar. Monografiya. .– T.: O‘zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti. -2019.-228 b.

5. Abdullayev, I. (2016). “Oliy ta‘lim muassasalarida axloqiy qadriyatlarni shakllantirish” // O‘qituvchi haqida ilmiy maqolalar, – 2016. // №2(3), – B. 47-50.

6. Muhammadiev, K. Ta‘limda yuqori texnologiyalar va yangi yondashuvlar. O‘quv qo‘llanma. – T.: “Ta‘lim” nashriyoti, - 2022.-280 b.